

HEDEN I.V.M. VERZENDING PARLEMENT BIJ VORKEUR 5 JULI

TER BESLISSING

Aan

de minister

gez.

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Nazending Geannoteerde Agenda Eurogroep Ecofinraad
15-16 juli (HVP)

Datum

4 juli 2024

Notanummer

2024-0000369967

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief EK
2. Aanbiedingsbrief TK
3. Nazending Geannoteerde Agenda (HVP)
4. CoCo conclusie Nazending GA

Aanleiding

Bijgevoegd vindt u ter verzending aan het parlement een nazending bij de geannoteerde agenda (GA) voor de Eurogroep en Ecofinraad van 15 en 16 juli. Deze betreft de aanpassing van uitvoeringsbesluiten van de Raad ter vaststelling van Herstel- en veerkrachtplannen van Duitsland, Polen, Cyprus en Griekenland.

Beslisapunten

1. Graag uw goedkeuring voor de nazending van de GA en aanbiedingsbrieven en het verzoek om bijgevoegde aanbiedingsbrieven te ondertekenen (TK en EK).
2. Graag uw akkoord op de CoCo-conclusies.
3. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de voorliggende nota, conform de beleidslijn actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- Tijdens de Ecofinraad van 16 juli staat de goedkeuring geagendeerd van de aanpassing van de Herstel- en Veerkrachtplannen van Duitsland, Polen, Cyprus en Griekenland. De Commissievoorstellen hiervoor zijn pas na het afronden van de reguliere GA gepubliceerd. Met deze nazending informeert u de Kamer over de inhoud van de voorstellen en de kabinetsappreciatie.
- Met de CoCo-conclusies wordt de Nederlandse inzet voor de Ecofinraad interdepartementaal voorbereid ter akkoord in de MR van 12 juli. Het is niet ongebruikelijk dat de GA hierop vooruitloopt. In de informatieafspraken met het parlement is vastgelegd dat zij uiterlijk een week voorafgaand aan de Raad wordt geïnformeerd over de kabinetsinzet, dus uiterlijk 9 juli.
- De inbreng voor een Schriftelijk Overleg van de Tweede Kamer is gepland voor 9 juli in de middag. Wij adviseren daarom verzending op 5 en anders 8 juli.
- Met het parlement is afgesproken dat bewindspersonen kenbaar maken of zij deel zullen nemen aan de Raad. Bij verzending van de reguliere GA kon uw voorganger hierover geen uitspraken voor u doen. Bij deze aanvulling adviseren wij u om te laten weten dat u voornemens bent deel te nemen.
- Het advies om in te stemmen met de wijziging van het Poolse herstelplan wijkt af van eerdere Nederlandse onthouding van stemmen. Dit gelet op de positieve rechtsstaatsontwikkelingen in Polen na aantreden van de regering Tusk en de eerdere kabinetssteun voor de positieve analyse van de Europese Commissie met betrekking tot de zgn. supermijlpalen. Uiteraard blijven de huidige maatregelen om de rechtstaat in Polen te bevorderen van kracht. Dit advies is afgestemd met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Toelichting

Wijziging HVP-plannen

- Lidstaten hebben de mogelijkheid om hun Herstel- en Veerkracht/plan (HVP) te wijzigen. De HVF-verordening biedt hiervoor twee gronden die lidstaten op dit moment kunnen aandragen:
 1. Binnen de HVF-verordening bestaat met artikel 21 de mogelijkheid een HVP te wijzigen indien deze op grond van objectieve omstandigheden deels of in zijn geheel niet langer te verwezenlijken is. Een lidstaat kan hiertoe een voorstel voor een gewijzigd HVP indienen. Voorbeelden van objectieve omstandigheden zijn: gestegen kosten door de hogere energieprijzen en inflatie of wanneer er een beter alternatief beschikbaar is dat alsnog bevorderlijk is voor het verwezenlijken van dezelfde doelstellingen van de HVF-verordening of de beoordelingscriteria.
 2. Daarnaast hebben lidstaten met de introductie van RepowerEU de mogelijkheid om een RepowerEU-hoofdstuk aan hun HVP toe te voegen om hun afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af te bouwen. Bijna alle lidstaten hebben dat in 2023 al gedaan. Na de toevoeging in het Duitse plan hebben alleen Luxemburg en Bulgarije dit nog niet gedaan.
- Alle lidstaten in de nazending maken gebruik van de mogelijkheid om hun HVP aan te passen op basis van objectieve omstandigheden. Daarnaast voegt Duitsland een RepowerEU-hoofdstuk aan het plan toe.
- De nu voorliggende wijzigingen zijn onderdeel van een inmiddels lange reeks van wijzigingen van herstelplannen, waarover het parlement steeds voorafgaand aan besluitvorming in de Raad is geïnformeerd. Bij het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van juni heeft het parlement een overzicht ontvangen van alle door de Commissie en Raad goedgekeurde wijzigingen op basis van objectieve omstandigheden tot nu toe met een toelichting op de gronden op basis waarvan plannen aangepast kunnen worden.

Advies instemmen Poolse HVP

- Voor Polen is het advies om in te stemmen een wijziging t.o.v. de eerdere Nederlandse inzet. Met de vaststelling van het HVP in 2022 en de wijziging in 2023 heeft Nederland nog onthouden van stemming. Met de onthouding onderkende het kabinet enerzijds het feit dat het EU Herstelfonds geen rechtsstaatinstrument is, en de inspanningen die de Commissie desondanks pleegde om te komen tot supermijlpalen die Polen aanzetten tot hervormingen op het gebied van rechtsstatelijkheid, en gaf het anderzijds uitdrukking aan het ongenoegen dat de mijlpalen geen volledige opvolging geven aan de arresten van het EU Hof over de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.¹ Daarnaast was het kabinet bij de eerste wijzigingsaanvraag van oordeel dat Polen nog onvoldoende concrete, afgeronde en controleerbare voortgang had geboekt om de zorgen omtrent de rechtsstaat te adresseren.
- Inmiddels heeft Polen het eerste betaalverzoek succesvol afgerond. De Supermijlpalen ten aanzien van de rechtsstaat maken hier onderdeel van uit en zijn positief beoordeeld door de Commissie. Nederland kon zich in deze beoordeling vinden. Op 15 december 2023 heeft Polen zijn eerste betaalverzoek in het kader van de HVF ingediend. In de Commissiebeoordeling is vastgesteld dat Polen voldoende voortgang had gemaakt ten aanzien van de supermijlpalen op het gebied van de rechtsstaat om een eerste uitbetaling van middelen te rechtvaardigen. Zoals ook toegelicht in de kabinetsreactie van 15

¹ Zie voor meer informatie hierover Kamerstuk 21501-07, nr. 1861 en Kamerstuk 21501-07, nr. 1990.

maart jl., kon het kabinet de analyse van de Commissie steunen.² De positieve Commissiebeoordeling kon tevens rekenen op brede steun onder de lidstaten.³ Op 15 april jl. zijn de middelen in het kader van het goedgekeurde eerste betaalverzoek aan Polen uitgekeerd.⁴

- De Commissie oordeelt dat de omstandigheden die Polen aanvoert een aanpassing van het HVP rechtvaardigen en dat het plan ook na de aanpassing voldoet aan de eisen van de HVP-verordening. Het kabinet kan zich vinden in het oordeel van de Commissie.
- Gezien de positieve rechtsstaatsontwikkelingen in Polen⁵ na aantreden van de regering Tusk en de eerdere kabinetssteun voor de positieve analyse van de Commissie met betrekking tot de supermijlpalen, acht het kabinet het bij het besluit tot aanpassing van het HVP niet nodig om nogmaals uitdrukking te geven aan de eerdere bedenkingen bij de inhoud van de supermijlpalen. Uiteraard blijven de huidige maatregelen om de rechtstaat in Polen te bevorderen van kracht. Nederland is daarom voornemens om in te stemmen met het voorstel tot aanpassing van het uitvoeringsbesluit van de Raad.
- De beoordeling van de ontwikkeling van de rechtstaat en het advies om dit keer in te stemmen met de wijziging van het Poolse herstelplan zijn afgestemd met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Geannoteerde agenda en nazendingen

- Met het parlement is afgesproken dat zij uiterlijk een week voorafgaand aan bijeenkomsten van de Raad (en in uw geval ook de Eurogroep) over de agenda en de Nederlandse inzet geïnformeerd worden.
- In de praktijk wordt de geannoteerde agenda eerder dan een week voor de Raad verzonden, omdat het reguliere Commissiedebat voorafgaand aan de Eurogroep en Ecofinraad vaak eerder dan een week voor de Raad is gepland.
- Het streven is dan om de Tweede Kamer uiterlijk op de vrijdag van de week voorafgaand aan de week waarin het Commissiedebat is gepland de geannoteerde agenda te versturen.
- Het komt voor dat na het verzenden van de geannoteerde agenda nog zaken toegevoegd worden aan de agenda voor de Raad. We proberen dan op tijd voor het Commissiedebat een nazending te sturen en als dat niet lukt dan adviseren wij u om tijdens het Commissiedebat de toevoegingen op de agenda kenbaar te maken.

CoCo-conclusies

- De inzet voor alle Raden (en in uw geval ook de Eurogroep) wordt via conclusies van de interdepartementale Coördinatiecommissie voor Europese integratie- en associatieproblemen ('de CoCo') afgestemd. Deze 'CoCo-conclusies' worden vervolgens door de Ministerraad vastgesteld.
- Door het streven om het parlement voorafgaand aan het Commissiedebat de geannoteerde agenda te versturen, en omdat het Commissiedebat vaak relatief ver voor de Raad gehouden wordt, wordt de Nederlandse inzet voor de Raad doorgaans eerst aan het parlement voorgelegd voordat deze in de CoCo wordt afgestemd en door de MR wordt vastgesteld.

² <https://open.overheid.nl/documenten/769ecf2e-07f2-4b85-bfe2-4b45cf6be2ea/file>

³ <https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/core/api/integration/ers/388907/096265/1/attachment>

⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_24_2046

⁵ In dit kader heeft de Commissie op 29 mei jl. ook besloten om de Artikel 7 procedure tegen Polen te beëindigen.

- Wij leggen de geannoteerde agenda en de concept CoCo-conclusies die wij in de CoCo inbrengen doorgaans gelijktijdig aan u voor, waarbij de Nederlandse inzet vanzelfsprekend gelijk is, maar de toelichting bij de CoCo-conclusies vaak wat korter is dan de geannoteerde agenda.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.